SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VC 14. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 25, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 25-го СІЧНЯ 1989 Ч. 14. РІК XCVI.

Українські втікачі в Европі шукають спонзорів

Філядельфія (ЗУАДК). — Як повідомляють представництва ЗУАДК в Европі, а також Світова Рада Суспільної Служби при СКВУ в Торонто, під сучасну пору перебуває в Австрії, Німеччині та Італії біля тисяча українських втікачів. Їхня доля незавидна і багатьом із них загрожує насильна репатріяція до країн поза Залізною куртиною.

Досі увесь тягар переселення тих людей падав на плечі канадських українців, але їхні леґальні еміґраційні засоби вже вичерпались. Тому ЗУАДК мусить посилити свої зусилля для переселення значної частини тих втікачів до ЗСА. Крім матеріяльних засобів, одною з найважніших проблем є підшукання українських спонзорів, які подали б свою братню руку цим новим українським втікачам і заопікувались ними на певний період часу, після їхнього приїзду до ЗСА.

ЗУАДК робитиме всякі заходи перед американськими урядовими чинниками для отримання від них дозволу для переселення тих людей до ЗСА. Але українська спільнота мусить негайно зголошувати спонзорства для тимчасової опіки над ними, бо справа наглить і може залишити трагічні наслідки для тих втікачів-українців.

Тому ЗУАДК закликає громаду — людей доброї волі допомогти йому виконати християнський і національний обов'язок, зголошуючи негайно свої спонзорства для тих, переважно молодого віку, українських втікачів в Европі.

По інформації слід писати або телефонувати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee Inc., 1319 West Lindley Ave. Philadelphia, Pa. 19141; Tel. (215) 455-3774.

Підготовляють треті літні курси Інституту ім. А. Шептицького

Проф. о. А. Чировський (зліва) і Архимандрит Боніфатій з одним з учасників минулолітніх курсів.

Чикаґо — Як інформує директор Інституту Східньохристиянських Студій ім. Митрополита Андрея Шептицького, о. проф. Андрій Чировський, уже приймаються зголошення студентів на треті з черги літні курси цього інституту в святопреображенській обителі в Каліфорнії. Інститут існує від 1986 року при найбільшій в Північній Америці католицькій богословській школі, Католицькій теологічній юнії в Чикаґо.

Щороку з'їжджаються студенти з усіх усюдів на літні курси інституту, які відбуваються серед чудової природи в горах північної Каліфорнії, де знаходиться студитського типу український католицький монастир Преображення Г.Н.І.Х. Серед учасників є священики, сестри, питомці та світські люди, які бажають поглибити своє знання східнього християнства, а зокрема тисячолітньої спадщини української Церкви. Приїжджають з таких різних околиць як Фльорида, Онтаріо, Британська Колюмбія, Массачусеттс, Нюфавндленд, Манітоба, Сакачеван, Іллиной, Ню Йорк, Гаваї, Альберта. Щоб стати прийнятим на курси треба мати закінчений бакалаврат, але не конечно з богословії. Під час літньої програми студенти беруть повну участь у житті монастиря, а також вислухують два виклади, за які одержують шість квартальних кредитів на маґістерському рівні.

Літня програма інституту тим унікальна, що втягає учасників у монаше життя через чотири тижні. Це включає всі монаші пости та яких п'ть годин відправ денно. Учасники твердять, що це зовсім не тяжко, бо Богослуження так чудово співані, що кожен легко привикає до їхньої довжини. Під сучасну пору в монастирі в Редвуд Веллі, Каліфорнія живе яких десять монахів та новиків. Інститут приймає річно обмежене число студентів — 14 осіб. До цього числа долучується певна кількість прихильників монастиря, так що на викладовій залі переважно є 25 до 30 слухачів.

Виклади відбуваються в англійській мові. У 1987 році викладалися курси п.з. „Духовість візантійської Літурґії" та „Богослов'я і молитва на християнському сході". Літом 1988 року викладалися курс „Вступ до візантійської Літурґії" і „Богословсько-духовна спадщина київського християнства 988-1988". У 1989 році викладатимуться курси „Східньо-християнська духовість" та „Наука про місії в Східніх Церквах". Викладатимуть о. Архимандрит Боніфатій та о. проф. Андрій Чировський.

Ознакою, що літні курси є надзвичайно вдалими є те, що вже кілька учасників вертатимуться вдруге або втретє, щоб здобути кредити для закінчення маґістерки зі східньо-християнського богослов'я. Таким студентам дається першенство при аплікаціях, але ще є кілька місць для нових учасників.

Треті Літні Курси Інститут ім. Митр. Андрея Шептицького відбуватимуться від 17-го червня до 15-го липня 1989 року. Кошт виносить 1, 350 ам. дол. Це покриває оплату за шість ака-

(Закінчення на стор. 3)

Помер М. Бобир

Апопка, Фла. — У четвер, 19-го січня, тут під час Водосвяття у церкві помер несподівано Михайло Бобир, член 380-го Відділу Українського Народного Союзу, довголітній секретар 235 Відділу УНС в Розпорті, Огайо, активний член та голова громади української католицької церкви св. Покрови в Апопці.

Похорон відбувся у понеділок, 23-го січня. Тлінні останки св. п. М. Бобира поховані в українській секції на цвинтарі в Апопці.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ ВІДБУВ ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ ПІСЛЯ ЗАПРИСЯЖЕННЯ

Вашінгтон. — Сорок перший з черги Президент З'єднаних Стейтів Америки, Джордж Буш, після інавґураційних святкувань, які тривали повних п'ять днів минулого тижня, від середи починаючи і урочистого заприсяження його головою Верховного Суду Віллямом Ренквістом та віцепрезидента членом Верховного Суду Сандрою О'Коннор, відбув перше ззасідання з номінованими ним раніше членами кабінету, які ще не затверджені Сенатом, але велика державна машина не може стояти на місці і деякі справи і проблеми чекають поспішної розв'язки.

Дж. Буш

Д. Квейл

Президент Буш закликав своїх найближчих співробітників зберігати чесність у виконуванні своїх обов'язків і високу етику Уряду ЗСА, перед яким стоять тяжкі завдання до розв'язки „Я не думаю, що чесність і етичність члена Уряду є тяжко зберегти, якщо відповідальні особи в Уряді на кожному кроці думатимуть чи справа, яку він чи вона полагоджує не є конфліктом інтересів і не може кинути тіні підозріння на Уряд", — заявив Дж. Буш.

Поновно іменований пресовий секретар Білого Дому Марлин Фіцвотер підкреслив, що вияснення становища до багатьох проблем внутрішнього і зовнішнього характеру щойно почнається і Президент матиме цілий тиждень часу, щоб докладно з'яснувати свою думку для того, щоб в майбутньому не було жадних непорозумінь у справах етики і чесного виконування важливих під кожним оглядом завдань, що їх взяли на себе ті, що погодилися увійти до його кабінету.

Дж. Буш підкреслив, що він доклав чимало праці і труду, щоб зформувати свій кабінет, який, на його думку, складається з фахових і досвідчених людей, „якими треба гордитися", — заявив Президент.

У подібному дусі відбулося засідання внутрішнього, так званого „кухонного" кабінету Президента, яким керуватиме безпосередньо шеф штабу Білого Дому Джан Сануну.

Після засідання і у перервах Дж. Буш особисто і його найближчі співробітники використовували час і телефонічно дякували за привітання багатьом головам держав і керівникам урядів. Буш коротко розмовляв також з генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Міхаїлом Ґорбачовим і зложив йому співчуття з приводу нового землетрусу в СССР, тим разом у Таджикістані, в Центральній Азії. Проблема світового миру і остаточне полагодження так званих реґіональних конфліктів були головними темами розмов Дж. Буша з представниками закордонних держав.

У понеділок президент Буш телефонічно, через голосники, передав привітання тисячам демонстрантів, які прибули до столиці, щоб запротестувати проти абортів. Він фактично морально підтримав їх кажучи, що „наша справа переможе". Такої підтримки зі сторони Уряду досі не було, — заявив опісля кардинал Джан О'Коннор присутнім. Особисто до демонстрантів промовляв віцепрезидент Ден Квейл.

Інавґураційні церемонії у Вашінгтоні, заприсяження Президента і Віцепрезидента, добре побудована інавґураційна промова Дж. Буша викликали задоволення в американців і свого роду гордість за вибір повноцінної людини на це найвище в країні, а посередньо також у світі, становище, — кажуть політичні спостерігачі.

У СВІТІ

З ОГЛЯДУ НА ТЕ, що якийсь неназваний у газеті „Правда" осібняк стрілив з рушниці по електричних ізоляторах, він пошкодив головні проводи і південне мітечко Майкоп, з населенням 140,000 осіб, було позбавлене електроенерґії на протязі сім годин. В загальному шкоди обраховують на понад один мільйон карбованців. Крім того без допливу електричної енерґії залишились довколишні села, — пише газета. З інформації в „Правді" виглядає, що совєтській міліції не вдалося зловити „хулігана".

БРИТАНСЬКИЙ УРЯД прем'єр-міністра Марґарет Тачер порадив 19-го січня ц.р. своїм громадянам покинути Кабуль, столицю Афганістану, ще поки там не розпочались бої між урядовим військом і антикомуністичними повстанцями-муджагедінами. Ще тепер є час, говориться в заклику уряду, бо місто зберігає релятивний спокій і можна отримати квитки на полети літаком до Індії й інших країн. Уповноважений у справах Великобританії Кловіс Міт-Бейкер покликав до себе кореспондентів і просив їх допомогти йому донести до усіх британців й евентуально громадян інших держав заклик англійського уряду. При тому він сказав, що також журналісти не можуть розраховувати на допомогу своїх урядів, якщо розпічнеться бльокада Кабулю. Більшість чужинців працюють в закордонних амбасадах, бюрах ООН і бюрах та шпиталях Міжнародного Червоного Хреста.

В ЛОНДОНІ, ВЕЛИКОБРИТАНІЯ, політичний скандал починає набирати на силі. Скандал розпочався з того, що високий урядник міністерства закордонних справ Віллім Волдґрей, зустрівся в Тунісі з керівником Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом. Після того він запропонував ізраїльському урядові скористати з небувалої досі історичної нагоди і полагодити конфлікт, який ще й досі існує між Єрусалимом і арабськими країнами. Волдґрей обіцяв, що ПВО буде впливати на місцевих арабів на окупованих землях, якщо Ізраїль погодиться на переговори з Арафатом. Названий урядник підкреслив, що між Арафатом і Їцаком Шаміром є певні подібності, бо в минулому вони обидва користувалися терористичною діяльністю. Британський уряд затурбований різкою реакцією Ізраїля, хоч слова англійського дипломата правдиві, бо в боротьбі за самостійність Ізраїля Ї. Шамір підтримував теорію, що усі засоби є добрі, якщо вони служать визвольній справі. Щоб не загострювати відносин британський уряд на всякий випадок відмежувався від слів свого дипломата і тому ніхто в майбутньому не буде зустрічатися з Я. Арафатом.

ЗААРЕШТОВАНІ В ЧЕХО—СЛОВАЧЧИНІ правозахисники, які влаштовували на протязі кількох днів масові демонстрації на площі Пацлавського в Празі, можуть стати перед судом особливо за сутички з міліцією і відзначення 20-ої річниці самоспалення Яна Паляха, який протестував проти окупації Чехо-Словаччини військами варшавського Пакту, переважно совєтськими танковими частинами, які ще й досі стаціонують в тій країні. Також стало відомо, що чехо-словацькі власті відмовились видати виїздну візу для Їжі Гаєка, який в уряді Александра Дубчека був міністром закордонних справ. Гаєк був запрошений на відзначення 75-річчя колишнього канцлера Західньої Німеччини Віллі Брандта.

В ІЗРАЇЛІ ЗРЕЗИҐНУВАВ з посту генерального секретаря Лейбористської партії Узі Барам, який не погоджується з політикою керівника партії Шімона Переза, що тепер є міністром фінансів в уряді Їцака Шаміра. Відхід Барама може означати розкол в Лейбористській партії. Покищо він залишається членом парляменту, а у справі його відходу розпочались розмови між ним і Ш. Перезом.

КРИЩИЯН ГЮНІС був заприсяжений на пост тимчасового президента Південно-Африканської Республіки після того, як обраний президент Пітер Бота дістав вилив крови в мозку і перебуває на лікуванні в шпиталі. Гюніса іменував сам Бота, а церемонію заприсяження перевела судця Леонора ван ден Гівер.

До сателітів гласність не доходить

Ню Йорк. — Одночасно з підписанням концевого документу Віденської конференції прав людини, в комуністичних країнах продовжують жорстоко розправлятися з дисидентами.

У Ляйпціґу, Східня Німеччина, 15-го січня було заарештовано групу демонстрантів, що виступали за громадські права.

В той самий день, у неділю, в столиці Чехо-Словаччини влада застосувала водомети і сльозоточивий газ для розгону демонстрації в пам'ять студента Яна Паляха, який 20 років тому спалив себе на знак протесту проти вторгнення в Чехо-Словаччину військ Варшавського Пакту. Те ж саме продовжувалося в Празі протягом наступних двох днів, коли міліція водометами розганяли демонстрацію на Вацлавській площі. В неділю міліція затримала понад 90 людей, а в понеділок ще 14 осіб. Згодом більшість з них відпустили, але групу активістів збираються судити за статтею 156-А Кримінального кодексу Чехо-Словаччини за опір міліції. Серед тих, кого мають судити, є драматург Вацлав Гавель.

Крім того, учасників Віденської конференції вразила заява представників Румунії про те, що Румунія не має наміру виконувати рішення щодо свободи віровизнання і збільшення еміґрації.

Джордж Шулц, виступаючи перед міністрами закордонних справ 35-ти країн, що підписали кінцевий комунікат, заявив що „поліційні акції в країнах східнього бльоку різко суперечать зобов'язанням, які щойно врочисто взяли на себе уряди цих країн". Шулц також закликав ліквідувати берлінську стіну, котра „символізує політику репресій в країнах східнього бльоку".

Його підтримав міністер закордонних справ Великобританії Джефрі Гов, назвавши берлінську стіну „анахронізмом часів холодної війни".

Переслідування дисидентів у комуністичних країнах засудили також міністри закордонних справ Австрії, Норвеґії, Голляндії та інших країн.

В АМЕРИЦІ

В ОСТАННІЙ ДЕНЬ СВОГО урядування президент Роналд Реґен заявив перед кореспондентами засобів масової інформації, що одним з найсумніших моментів його відходу це те, що йому не вдалося здобути волі для дев'ятьох американських закладників. Він також підкреслив, що його Уряд зробив всі можливі заходи, щоби осягнути звільнення цих людей, як підтвердив й це, що помимо всіх заходів до сьогодні не відомо де їх тримають.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ПОДАЛИ до відома, що будівля нових житлових будинків в країні впала на 2.2 відсотка в грудні. В минулому році конструкція житлових будинків була найнижчою за останніх шість років. Одначе Дейл Стюард, президент Крайової асоціяції домобудівельників, заявив, що це його не турбує бо впродовж цілого року розбудова житлових будинків була відносно добра, а якщо й є зменшення в цій індустрії, то воно не велике й тому не передбачує занепаду.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ЛІКАР ЗСА Еверт Куп, який особисто є проти абортів, сказав, що коли Верховний Суд передасть рішення щодо абортів поодиноким стейтам то тоді буде 50 окремих проблем замість одної. В загальному він старався внести дозу поміркованости до цієї емоційної справи. Д-р Куп недавно розлютив багатьох ворогів абортів, коли він відмовився дати звіт про впливи абортів на здоров'я на домагання президента Роналда Реґена.

ІНВЕСТИЦІЙНА НЮЙОРКСЬКА фірма Колберг, Кравіс і Робертс, яка недавно здобула контролю фірми Ар-Джей-Ар Набіско Інк. за рекордову суму 28.88 біл. дол., заявила, що буде провадити відділи Набіско в Полудневій Африці. Спеціялісти фінансових справ з того приводу пропонують різного рода вияснення на цю заяву, включно з політичними мотивами, а сама фірма твердить, ще це тільки „добрий бізнес".

М. ҐОРБАЧОВ ОБІЦЮЄ ЗМЕНШИТИ ВІЙСЬКОВІ ВИДАТКИ

Москва. — У середу, 18-го січня генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов зустрівня з делеґацією т. зв. Тристоронньої комісії, що має осідок у Ню Йорку і займається вивченням проблем міжнародних відносин. До складу делеґації входять колишні державні секретарі ЗСА Генрі Кіссінджер і Дейвид Рокефеллер, колишній прем'єр-міністер Японії Накасоне і колишній французький прем'єр-міністер Жискар д'Естен.

Відповідаючи на запитання Г. Кіссінджера, генеральний секретар оголосив, що „оборонних бюджет буде зменшений на 14.2 відсотка, а виробництво зброї і військової техніки — на 19.5 відсотка". Ґорбачов сказав також, що 55-тисячний совєтський контингент в Монголії буде зменшений на 75 відсотків. З тієї країни будуть також виведені всі совєтські летунські частини.

Зустрівшися недавно з представниками творчої інтеліґенції, Ґорбачов заявив, що для піднесення совєтської економіки необхідно зменшити військові видатки СССР. Як відомо, Москва публікує лише малу частину цих видатків — 20 більйонів карбованців (34 біль. долярів). Західні експерти вважають, що СССР тратить на оборону коло 116 більйонів долярів. За даними інших експертів, військові видатки становлять приблизно 15 відсотків совєтського бюджету. Якщо виходити з цього критерію, то вони досягають 300 більйонів долярів.

Під час зустрічі з делеґацією Ґорбачов також подрібно розповів про пляни зменшення збройних сил СССР, вперше оголошені ним 7-го грудня на сесії Генеральної Асамблеї ООН. Він обіцяв зменшити зрмію на 500,000 осіб. У середу Ґорбачов заявив що 240,000 будуть зменшені „в европейській частині країни, 200,000 у східньому секторі, а 60,000 — у південному". Генсек також заявив в ООН, що Москва зніме з озброєння 10,000 танків. Він пояснив, що „5,000 танків будуть фізично ліквідовані, а решта перетворені в тягачі для цивільних потреб".

Ґорбачов повідомив в ООН, що зменшення військ буде закінчено до січня 1991 року. У квітні почнеться виведення 50,000 вояків і 5,000 танків з Чехо-Словаччини, Східньої Німеччини і Мадярщини, сказав у середу Ґорбачов і додав, що в загалній кількості збройні сили СССР будуть на 12 відсотків зменшені. Тепер вони становлять 4.2 мільйона осіб.

У землетрусі в Таджикістані згинуло 1,000 осіб

Москва. — У понеділок, 23-го січня, о 5-ій годині 2 хвилини ранку за місцевим часом, на півдні Таджикістану стався землетрус силою 6 балів за міжнародною шкалою Ріхтера.

Совєтське пресове аґентство ТАСС повідомило, що „до тисячі" осіб загинули, кишлак Шарора з населенням понад 1,000 осіб, провалився під землю і був похований під 15-метровим шаром землі і каміння. Ще кілька кишлаків зруйновані.

„Майже всі загинули", — сказав про долю мешканців Шарори головний редактор пресового аґентства Таджикістану Заініддін Насреддінов, який розмовляв телефонічно з московським відділенням аґентства Ассошіейтед Пресс.

За словами таджицького журналіста, вже створена урядова комісія для надання допомоги постраждальцям від землетрусу. В район катастрофи прибули війська і техніка, необхідні для розчищення руїн.

З. Насреддінов сказав, що в кишлаках, які знаходяться в районі землетрусу, будинки переважно цегляні і одноповерхові. Він також додав, що знищені „житлові будинки, школи, лікарні, поліклініки, дороги, нарушені лінії енерґопостачання і телефонічний зв'язок".

Епіцентр землетрусу знаходиться 30 кілометрів (20 миль) на південний захід від Душанбе, столиці Таджикістану, поблизу від афганської столиці.

Покищо невідомо, чи будуть допущені в район землетрусу кореспонденти західніх пресових аґентств і газет. Як відомо, після землетрусу у Вірменії в грудні минулого року туди змогли поїхати чужинецькі журналісти.

Діячі культури обороняють Л. Копєлєва

Москва. — В газеті „Совєтская Россія" з 21-го грудня 1988 року була опублікована стаття за підписом кандидата філологічних наук С. Рожновського. В ній ідеться про письменника Лева Зіновійовича Копєлєва, якого автор називає „Левом Зальмановичем".

Як відомо, в 1980 році Л. Копєлєв отримав дозвіл відвідати в Західній Німеччині Генріха Белля, але незабаром після виїзду з СССР його і дружину позбавили совєтського громадянства.

„Чи можна вважати належними до батьківщини людей, які покинули цю Батьківщину", — пише автор статті стосовно подружжя Копєлєвих.

Але незабаром в совєтській пресі, включно з журналом „Огоньок", що його редагує Віталій Коротич, появився лист 52-ох діячів культури в обороні Копєлєва.

„Ми — близькі друзі Лева Копєлєва — добре знаємо його як чисту і благородну людину, що не раз довела свою принциповість і громадянську відвагу. Та справа не лише в тому, щоб захистити його добре ім'я. Сенс статті „Совєтской Россії" виходить далеко за межі оцінки особливости й діяльности письменника Л. Копєлєва. Не даремно ж автор з лицемірним сумом згадує про шквал пропаґандистського й дипломатичного обстрілу, що охопив країну в кінці 1970-их років у зв'язку з діяльністю дисидентів", пишуть совєтські письменники у своєму листі.

Дисидентами назвали тих, хто ще тоді, в 1970-их роках, мав сміливість заговорити про те, про що сьогодні говорять з високих трибун.

Стаття Рожновського свідчить, що це не льокальний виступ з особистого приводу, а нова акція проти дисидентів. І не випадково для нападу обрано Л. Копєлєва, котрий оголосив про свою прихильність до перебудови і допомагає полагоджувати обірвані чи послаблені культурні зв'язки із закородоном. Стаття явно має на меті боротися з тими, хто вірить в перебудову і прагне справжньої перебудови.

Лист на захист Копєлєва підписали: Ф. Іскандер, Ю. Карякін, В. Корнілов, Б. Окуджава, Д. Самойлов, Б. Сарнов, А. Сахаров, Л. Чуковська та інші, всього 52 підписи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40 00 6 months — $22 00 3 months — $12 00
UNA members 1 year* — $15 00 Change of address — $1 00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40 00 на півроку — $22 00 на 3 місяці — $12 00
Для членів УНСоюзу $15 00 річно За кожну зміну адреси — $1 00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Права людини в дійсності

В минулому тижні, докладно 17-го січня 1989 року, представники 35-ох держав підписали у Відні документ, за яким ці держави зобов'язуються шанувати права людини, які охоплюють також право засновували окремі статутові організації, свободу комунікації, свободу релігійного культу та право вибору місця замешкання. Підписали цей документ ЗСА і Канада та всі европейські країни за вийнятком однієї Альбанії. Очевидно, підписали також уповноважений представник Совєтського Союзу і всіх його сателітських країн, члени так званого Варшавського пакту. Було б чудово, як би всі ті комуністичні держави виконували у практиці те, до чого зобов'язує той віденський документ. На превеликий жаль — це глум над міжнародним зобов'язанням, підсувати щось, чого не хочеться заводити у себе і що є в отих комуністичних країнах заборонене. Прецеденс дав подібний Гельсінкський договір з 1975 року. Після довгих переговорів всі европейські держави плюс Америка і Канада затвердили існуючі після Другої світової війни політичні кордони в Европі, себто санкціонували совєтське аґресивне загарбання, в заміну за точку про права людини, що їх у цьому договорі Москва зобов'язалася завести у себе. Зараз же після отримання такого важливого для себе документу — Москва вкинула до коша клявзулю про права людини і на всі протести інших сиґнаторів Гельсінкського договору відповідала, що це „внутрішня справа" СССР, до якої нікому не вільно втручатися.

Віроломство большевицького режиму створило цю атмосферу недовір'я, яка перешкоджує у дійсному закріпленні миру. Клясичним прикладом ламання власних законів і міжнародних зобов'язань була Польща між двома світовими війнами. Вона зламала власний закон про заведення автономії у трьох південносхідних воєвідствах, тобто на території Східньої Галичини, — зламала зобов'язання заснувати „найдалі до двох літ" український університет на території одного з цих воєвідств, знищила так званим утраквістичним законом українське народне шкільництво, звузила число українських гімназій, скасувала 4 університетські катедри і доцентури, і вкінці офіційно, окремим законом, відмовилася надалі визнавати міжнародне зобов'язання щодо так званих національних меншин, хоч українці і білоруси були на своїй території не меншиною, а становили більшість населення. Міністер закордонних справ полк. Бек цинічно заявив в Соймі опозиції: „Ми підписали, бо мусіли". Мусіли тому, що від цього залежало міжнародне визнання Польщі в її тодішніх кордонах із 40 відсотками національних „меншин".

Отакий цинізм проявляють у ділянці прав людини всі комуністичні держави. Які ж це права, коли по нинішній день — всупереч заяві Міхаїла Ґорбачова — психіятрія в СССР стоїть на послугах метод КҐБ? Які це людські права, коли свідомо і пляново насилається на немосковські землі, зокрема й особливо в Україну, масово московських чиновників від найнижчих до найвищих партійно-державних посад, користуючись при цьому послугами таких яничарів, як Володимир Щербицький?! Право засновування окремих статутових організацій, право релігійного культу, право свобідної комунікації, право вибору собі праці, право вибору собі місця замешкання, все те, що у вільних демократичних країнах є річчю буденною, самозрозумілою, у комуністичних країнах є мрією рабів однопартійного диктаторського режиму. Тільки недавно дозволили в дорозі ласки колишньому генеральному секретареві компартії Чехо-Словаччини, Александрові Дубчекові виїхати з Братислави, куди його примусово переселили з Праги за те, що хотів завести в своїй країні „комунізм із людським обличчям".

Ясно, що й поза СССР і його сателітами є держави, в яких нема примітивних прав людини. У Південноафриканському Союзі все ще є державна система оперта на расовому поділі, так званого апартеїду. У деяких країнах Середньої і Південної Америки є країни з диктаторами, які самовільно топчуть примітивні права людини. Куба й Нікараґуа зискали собі вже неславу у світі, як вороги оцих прав. Українці на всій своїй рідній території є русифіковані, але вони не задовольнилася правами людини, вона мала свою ні від кого незалежну демократичну державу і колись, коли виб'є нова історична година, відзискають її — покищо леліючи цю ідею і віру в її зреалізування.

Н. Осока

ПРОБЛЕМИ ЦЕРКОВ У СССР

Вже давно точаться розмови про те, що совєтський уряд готує новий закон про відношення держави і Церкви. Однак ніхто не знає, як цей проєкт готується і що собою являє.

Журнал „Оґоньок" в ч. 50 за 1988 рік опублікував заяву, підписану письменником С. Залигіним, членом-кореспондентом АН СССР С. Аверінцевим, академіком Т. Заславською і священиком Г. Якуніним, про права віруючих і як їх трактує совєтська конституція. В тому ж числі „Оґоньок" опублікував інтерв'ю письменника О. Нєжного з головою Ради в справах релігії при Раді Міністрів СССР К. М. Харчевим.

Конституція 1918 року давала однакові права віруючим і атеїстам. Та в 1929 році Сталін ввів значні обмеження прав віруючих котрі діють ще й до сьогодні.

У своїй заяві вищезгадані совєтські діячі пишуть: „Правова логіка вимагає перш, ніж прийняти Закон про 'Свободу совісти', треба змінити редакцію 52-ої статті конституції СССР, що явно застаріла. Свобода совісти трактується нею, як право дотримуватись будь-якої релігії, або не дотримуватись ніякої, відправляти релігійні культи, або вести атеїстичну пропаганду'. Церква відділена не лише від держави, а й від суспільства, а релігійне життя віруючих обмежується лише 'відправою' релігійних культів. Віруючим заборонено вести благодійницьку діяльність і висловлювати свої погляди. Це питання треба винести на широке обговорення, в якому могли б прийняти участь громадяни всієї країни — віруючі та невіруючі".

Письменник О. Нєжний запитав у голови Ради в справах релігії Харчева чому проєкт закону про свободу совісти готується так довго і втаємничується. Харчев відповів, що перебудова таки торкнулася віруючих, бо в 1988 році зареєстровано понад 500 релігійних общин, проте, поскаржився, що не вистачає церков.

До редакції „Оґоньок" й до Ради в справах релігії надходить багато листів, в яких віруючі просять повернути їм відібрані храми. Наприклад, у місті Рівне в 1962 році було закрито Воскресенський собор, знесено дзвіницю, скинено дзвони, збито хрести. Все це робилося вночі. Такі ж листи надходять з Чернігівщини, Симферополя, Тольятті, Борисоглібська, Тобольська, де вірні вимагають повернути їм собор св. Софії та Абалакський монастир. Населення Пермі вимагає повернути мусулманам мечеть, а православним дві порожні церкви. „Насправді цей список набагато більший, — каже Харчев. — В селі Підгайчики Теребовлянського району, Тернопільської области в Україні на сходинах в липні минулого року постановили добиватися реєстрації православної общини і повернення їм церкви, що стоїть там з давніх часів. Влада повинна була вчинити згідно з волею народу. Але А. Кучер, голова Теребовлянського райвиконкому, і Ю. Трофімяк, заступник голови обласної Ради народних депутатів — відмовили, а голова Ради в справах релігії в Українській ССР Н. Колесник затвердив їхню відмову. Мусіли вірні збирати гроші і їхати до Москви — шукати правди".

Але й у Москві людей часто зустрічає холодний бюрократизм.

„Що стосується нині діючої конституції, то проголошена в ній гарантія свободи справді нічим не підкріплена", — каже Харчев.

Коли мова зайшла про те, як має виглядати новий закон про права вірних, то Харчев, заявив, що не може закон Божий викладатися в загальноосвітніх школах. Він уважає, що при церквах очевидно дозволять створювати спеціяльні курси. Харчев підтвердив, що протягом 70-их років в СССР безперервно повторювалось, „що Церква є носієм ворожої ідеології, в священикові бачили чужого, а віруючий вважався людиною „третього сорту". Далі він запевняв, що працівники Ради в справах релігії горять бажанням увічнити пам'ять невинних жертв війни проти власного народу".

„Нам треба швидше вибиратися із законодавства 1929 року", — сказав Харчев.

Слухаючи його складається враження, що вірним у СССР уже ніщо не загрожує, проте дійсність виглядає зовсім інакше. Наприклад, в Україні знову заарештовано священика Гаврилова і Юрія Руденка тільки за те, що вони поїхали на село та розмовляли з вірними.

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА!

Д-р мед. Роман Осінчук

Двадцять п'ять років боротьби з куренням у ЗСА

З початком січня ц.р. у медичних журналах, у почитних деяких щоденниках, у радіо та телевізіях читаємо чи слухаємо різні повідомлення про заходи боротьби з поширюваною звичкою чи радше налогом куріння папіросів серед великої частини населення ЗСА. В останніх роках ми маємо до діла з більше поширеним куренням тютюну зокрема серед жінок та молодих людей, просто недоростків, у нашій країні.

Згадана пропаґанда проти куріння відбувається з нагоди 25-ліття видання першої урядової публікації Міністерства здоров'я ЗСА чи радше в тому часі діючого дорадчого комітету генерального хірурга під наголовком „Куріння та здоров'я", що появилася 11-го січня 1964 року, саме 25 років тому. У ній перший раз Уряд ЗСА звернув увагу своєму населенню на великі шкідливі дії куріння тютюну на здоров'я людини. Зокрема особливої речовини тютюну — нікотини й то незалежно від способу вживання тютюну чи то дорогою куріння, жування його й т. п. Та й не лише шкідливе куріння. Навіть перебування людини в атмосфері тютюнового диму в закурених залях ресторану, в різних публічних місцях праці чи дозвілля а вкінці й у власній хаті наносить багато шкоди для людського здоров'я.

Треба підкреслити, що медичні кола ЗСА почали звертати увагу на шкідливість для здоров'я нікотини й куріння у своїх журналах чи лікарських конференціях від 1920 року. Проте видання урядового документу про шкідливість для людини нікотини чи куріння вийшло 24 роки пізніше. Очевидно як у багато інших ділянках так і в цій проблемі великі тютюнові компанії зуміли довший час протидіяти заходам лікарського світу чи своїм „лаббі" в конґресових чи урядових коридорах запобігати появі законодавчих урядових заходів для поборювання куріння. Проте хоч може дещо спізнена акція за своїх 25 років діяння принесла багато користи для народного здоров'я у ЗСА та обниження смертности серед налогових курців з приводу коронарних-серцевих чи мозкових ударів. Треба теж підкреслити, що поступово, з року на рік, маліє хоч незначно, відсоток курців серед загального населення.

Але здоровні шкоди ще й тепер дуже великі. Кожного року вмирає біля 390,000 з приводу куріння. Все ж таки й досі 54 мільйони, себто одна п'ята частина населення ЗСА далі курить. Ба навіть помітний зріст куріння є серед жінок, а ще більше й гірше для народного здоров'я серед шкільної молоді обох статей, які курять 25 чи більше папіросів денно. Очевидно це вказує на брак належної виховної роботи й дисципліни в школі, а ще більше в родинній хаті. Вкінці треба ще згадати про те, що хронічні курці крім згаданих вгорі небезпечних хворіб часто розвивають ще хронічні стани емфіземи леґень, бронхів, постійного кашлю, задишки й інше.

Треба зазначити, що в часі адміністрації президента Реґена Уряд здоров'я почав переводити деякі запобігаючі та пропаґандивні заходи проти куріння в ресторанах, автобусах, залізничих вагонах, в деяких публічних залях та місцях праці, щоб таким чином обмежити куріння серед курців та охоронити некурців від т. зв. пасивного куріння, себто дихання закуреним повітрям. Рівночасно на місцях провадяться теж наукові обсервації некурців щодо шкідливости т. зв. пасивного куріння.

Ці здоровні досліди ведуть різні лікарські спеціялісти, з яких найбільше заавансованою в цій ділянці є д-р Ненсі Ріґотті, асистент директор Інституту для студій куріння при університеті в Гарварді та різні інші інститути наукові такі як Державний інститут здоров'я, та багато менших дослідних станиць для поборювання куріння в надії, що по довших роках освідомлюючої праці вдасться переконати й цю п'яту частину населення ЗСА, яка все таки досі курить, та шкодить своєму здоров'ю й здоров'ю некурців.

А як стоїть справа серед нашого населення в Україні? Про це не треба писати, бо всі ми прекрасно знаємо. Шалене п'янство, яке розвелось у цій бідній, нещасливій та невільничій країні т. зв. радісного большевизму довело до великих захворінь та поширення смертности з приводу алькоголізму та зв'язаних з ним хворіб серця, ударів мозку, хронічних печінкових недомагань, нещасливих випадків та інше. Дійшло до того, що люди випивали навіть нездалі кольонські води чи деревний спирт.

Обмеження купівлі алькоголю в часі влади нового диктатора Ґорбачова не тільки що не поправило давного положення, але довело до гонення самогону та неочищених алькогольних напитків, а це довело до зникнення з ринку цукру та до появи частих затруєнь від неочищеного самогону. А це приневолило Ґорбачова до відкликання давнішого обмеження продажі алькоголевих напитків. Мабуть, це єдиний продукт, який можна на ринку дістати, бо бож відомо, що серед харчових продуктів є великий брак. Про поборювання куріння у СССР навіть ніхто й не думає.

Якже інакше було на західніх землях України в Га-

(Закінчення на стор. 4)

Роман С. Голіят

КНИГА ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ВАШІНҐТОН

„Ukrainian Catholic National Shrine of the Holy Family, Washington, D.C. and A Historical Sketch of the Ukrainian American Community in the National Capital," completed and edited by The Rev. Joseph Denischuk, CSSR, Washington, D.C. 1988, 176 pages.

Повища книга — „Український католицький крайовий собор Пресв. Родини", це історія українського посідання у Вашінґтоні. Отець Йосиф Денищук, ЧНІ, співпарох собору і автор цієї документальної праці, на сторінка 8-17 заподає в українській мові хроніку українського католицького собору Пресвятої Родини, а решта книги написано англійською мовою, що буде доступним для англійського читача.

Там читаємо, що 10-та конвенція Українського Народного Союзу, що відбулася 7-го-10-го липня, 1908 року у Філядельфії, вислала п'ятичленну делеґацію УН-Союзу до апостольського делеґата Демедія Фалькаліо у Вашінґтоні, з петицією, щоб на тутешньому терені рівноправно шанували рутенського (українського) католицького єпископа Сотера Ортинського. Цю делеґацію очолював тодішній президент УНСоюзу Дмитро Капітула. Делеґація мала авдієнцію з панським нунцієм і передала йому меморіял, який виготовили священики у Філядельфії, У березні 1910 року представники Українського Комітету з Дмитром Капітулою і о. Петром Понятишином, відвідали президента Віліяма Г. Тефта, вимагаючи, щоб ЗСА офіційно визнали рутенців (українців) й інші слов'янські народи, як осібні національності.

Дня 5-го грудня 1916 року створено в Ню Йорку Українську Національну Раду, що її у листопаді, перезвано на комітет. На прохання комітету, президент Вудро Вилсон, проголосив 21-го квітня 1917 року „Українським Днем" в ЗСА. Після проголошення, у збірковій акції серед українців і інших, зібрано понад 53,000 дол., як допомогу жертвам війни в Україні.

Представники Українського Національного Комітету, 13-го грудня 1918 року внесли петицію до Сенатської комісії закордонних справ в справі визнання України, як суверенної держави. Вони встановили на капітолі, Українське Інформаційне Бюро, офіційним представником якого був конґресмен Геммил з Ню Джерзі. Він брав участь з українськими делеґатами на мировій конференції у Парижі — 28-го червня 1919 року.

Далі автор згадує про Українську Дипломатичну Місію у Вашінґтоні (1919-1923). 2-го серпня 1919 року делеґація Української Народної Республіки, що її очолював Юліян Бачинський, відкрили своє бюро у Вашінґтоні й Українську Пресову Службу „Приятелі України", яке друкувало англійською мовою інформаційні памфлети про Україну.

Після підписання договору Петлюри з Пілдсудським, Бачинський на початку 1921 року повернувся на Україну. В той час, президент ЗУНР Євген Петрушевич і його еміґраційний уряд у Відні, вислав до ЗСА д-ра Льонгина Цегельського, який мав заступити інтереси Західньої України. Він був головою дипломатичної репрезентації до січня 1922 року, коли на його місце прийшов д-р Лука Мишуга, довголітній головний редактор „Свободи". Цей пост д-р Мишуга сповняв до 14-го березня 1923 року, коли Рада Амбасадорів ратифікувала прилучення Східньої Галиччини до Польщі. Опісля, д-р Осип Назарук з Канади, перебрав ліквідацію українського бюра.

Український національний прапор, який повівав над будинком Української Дипломатичної Місії у Вашінґтоні, Д. С., прапор, який репрезентував Українську Народну Республіку Києва, залишено під опікою Марії Ардан, дружини о. Івана Ардана, який працював у Місії (1919-1923 рр.) У 1943 році син пані Ардан, Елвин, передав історичний прапор Марії Скоцко, представниці української громади Вашінґтону. Десять років пізніше, проф. К. Павличко з Канади, 15-го жовтня 1953 року, забрав цей прапор до Українського Культурного й Наукового Центру у Вінніпезі, Манітоба — Канада; прапор — величини „72х48".

Дня 23-го листопада 1921 року Митрополит Андрей Шептицький прибув до Вашінґтону і інтервеніював в Уряді ЗСА в справі сиріт і голодуючих в Україні й старався про визнання належного місця Західній Україні у Східній Европі, маючи коротку розмову з президентом Ворреном Ґ. Гардінґом у Білому Домі. Опісля в товаристві о. Понятишина, він відвідав державного секретаря Гюза. До працівників Української Дипломатичної Місії він сказав: „Так довго, поки я можу — уважаю за свій обов'язок помагати своєму народові і своїй Церкві. А коли б це сталося, що Рада Амбасадорів віддасть Галичину Польщі, я почував би себе винуватим, що будучи в столицях держав Европи й Вашінґтоні, я не зробив всього, що було можливим заступатися і обороняти нашу справу".

Під час, як організувалася Українська Дипломатична Місія у Вашінґтоні, українці почали поселюватися у столиці ЗСА. Перший прибув у 1923 році Григорій і Катерина Шльопак, відтак, більше число в 1930 році, а під час Другої світової війни поселилося тут коло 60 українців, переважно молодь, деякі з них працювали в Уряді, інші студіювали, а ще інші були в армії.

Українці в роках 1941-1949 не мали своєї парафії і церкви; вони ходили до римо-католицької каплиці монастиря ОО. Кармелітів, де кожної неділі на протязі вісьмох років служили Службі Божі для наших вірних ректори Семінарії Св. Йосафата, а першим з них був о. Еміліян Ананевич.

Друге Українське Інформаційне Бюро у Вашінґтоні створено 6-го березня 1939 року. Це бюро ініціювало ОДВУ зі злученими Організаціями Америки. Євген Скоцко організував це бюро й протягом року був його керівником. Його завдання було інформувати урядові чинники, пресу й американський нарід про Україну й її займанців.

Дня 24-го червня 1940

(Закінчення на стор. 4)

В. Ленцик

ЮВІЛЕЙ „ПРОСВІТИ" (1868-1988)

I.

Величаві святкування Тисячоліття хрищення нашого народу перед тисяча роками мусіли самозрозуміло відсунути на другий плян відзначення такої події, якою було заснування освітнього Товариства „Просвіта" в Західній Україні 1868 року. Однак годиться згадати цю нашу „Просвіту", яка стала свого роду родоначальницею усіх інших організацій і товариств, які піднесли культурно освітній і національний рівень нашого народу на західньо-українських землях, або як ми звикли називати в Галичині.

Короткий погляд в минуле дасть нам бодай приблизний образ нашого культурного та політичного життя під Австрією. А воно не було рожеве. Після відносно короткого зриву в час так званої „Весни народів" 1848 року, коли то наші предки сміло виступили зі своїми домаганнями і програмою, організуючи Головну Руську Раду, яка видала відозву до народу, де говорилось: що Головна Руська Рада буде „розвивати і підносити нашу народність у всіх її частинах вдосконаленням нашої мови, заведенням її в усіх нижчих і вищих школах, видаванням часописів, видаванням і поширенням добрих і пожиточних книжок в руській мові" і т. д. Зорганізовано також „З'їзд Руських Учених", засновано також культурно освітнє товариство „Галицько-Руську Матицю" (на зразок інших слов'янських подібних організацій сербів, чехів), що мало дбати про освіту народу.

Та такий стан розвитку тривав коротко, бо вже 1850 року наступив час абсолютизму, а владу в Галичині обняв польський граф Ґолуховський і ціла адміністрація була в польських руках, які мали свою шляхту, що її вже українці не мали. Селянство було застрашене, а інтеліґенція, якої і так було не багато, перестала бути активною.

У такій ситуації почався ширити серед деяких інтеліґентів (Денис Зубрицький та інші) проросійський дух. Думали тоді, в цій безнадійній ситуації, де поляки всім верховодили, єдиний рятунок в Росії, яка через пропаґанду хотіла ще і цю частину нашого народу взяти під свою „опіку". Щедрі „собитія" йшли щедро в Галичину і то не тільки для поодиноких інтеліґентів, але також для деяких діячів по селах, головно свідоміших, чи радше більш очитаних, якими з природи були дяки. Так поширилася в Галичині бактерія русофільства, або як в Галичині називали це, „кацапство". Одначе здоровий змисл національного самозбереження зберігся серед діячів, з часів Головної Руської Ради, які стали були на становищі самостійности 15 мільйонового українського народу.

До тих діячів самостійників належав Митрополит Спиридон Литвинович, о. Григорій Шашкевич, посол та міністеріяльний радник, о. Степан Качала, посол і політичний та освітній діяч; до них пристали молодші, — Володимир Шашкевич і Ксенофонт Климкович.

Аванґардом стала також молодь Львівського університету, яка, на пораду о. Степана Качали, рішила заснувати товариство, що мало за ціль: „Спомагати народню просвіту і в напрямах моральнім, матеріяльнім і політичнім через видавання практичних книжок, брошур і т. д. в тій мові, якою нарід говорить". Предкладений статут товариства Галицьке намісництво відкинуло, щойно допоміг рекурс до міністерства у Відні, і статут був затверджений розпорядком з дня 2-го вересня 1868 року. Після затвердження його, що було заслугою головно невтомного працівника на народній ниві о. Степана Качали, створився комітет на чолі з проф. Анатолем Вахняниним, а членами стали: д-р Корнило Сушкевич, проф. учительської семінарії Омелян Партицький, проф. гімназії Юліян Романчук, проф. гімназії Олександер Борковський, урядник Михайло Коссак, студент прав Андрій Січинський, студент прав Олександер Огоновський та інші студенти університету.

Загальні Збори скликано на день 8-го грудня 1968 року. В цих перших засновуючих зборах взяло участь тільки зі самого Львова 70 членів, були також з віддалених місцевостей. Вдумливим словом відкрив збори проф. Анатоль Вахнянин. Промовляли теж інші, а між ними студент права Андрій Січинський, який сказав: „Чи може бути краща, більш благородніша ціль на ту, яку Товариство собі поклало? Воно задумало з народу, що нині темний, невідущий, відданий злим народам, зробити народ освічений, свідомий себе, своїх народніх, товариських і державних прав, вольного громадянина конституційної держави... „Честь і слава, панове, і щасти Боже вашому благородному ділу", — а директор Академічної гімназії о. Василь Ільницький мовив: „Честь і слава, панове, і щасти Боже вашому благородному ділу".

Зворушливе слово сказав парох села Лоп'янки коло Долини о. Иосиф Заячківський. Він прибув на збір 18 миль тяжкої дороги, але як він казав: „Щира охота пізнати чесних львівських Русинів і докинути дрібненьку лепту до просвіти народу, привела мене до Львова"... І далі цей красномовець говорив: „До вас молоденькі тут присутні братчики, шкільна молодіже, маю друге слово від народу, а то просьбу, щоби й ви пішли прикладом старших братів ваших і не зрадили ніколи свого народу. Не гнівайтеся на мене за те слово. Нарід знає, ба і світ знає, як красне чуття огріває нині вашу грудь. Коби так усе було. Щоби ви годні були опертися тому сильному напорові, що хоче вас відтягнути від нашої народности! Навіть тоту невинну літературу, тоту кість жебрачу, що найлютіший володітель лишає підупалим народам — і тоту хотять вам обмерзити, вказуючи на наших письменників — голодних, босих".

„На що вам — кажуть, — клопотатися і нове непотрібне творити? Радше беріться за готові, багаті сусідні літератури, читайте і насолоджуйтеся обильно, чи з лівої чи з правої сторони!" Боже милий! Чи лиш Русин — сирота має бути такий темний, щоби не пізнати, що чужа література, ба й культура чужа, — то двірська барва (ліберія), хотьби й золотом шита! Скоро раз її надягнеш, прощай воля — служи до віку тому, чию барву носиш!"

Деякі із тих пламенних слів не втратили на своїй актуальности і насьогодні і то, як там в окупованій Україні, як і тут на поселеннях. Часом заскоро втікаємо від свого та женемо, не опам'ятавшись, що йдемо в пропасть, бо пропадаємо для свого, стаючи перевертнями.

(Закінчення буде)

ВЕЛИЧАВЕ ПОСВЯЧЕННЯ МОЗАЇКИ СОБОРУ СВ. ВОЛОДИМИРА

Ще в 1986 році православний собор св. Володимира в Пармі, Огайо, розгорнув широку підготовку для відзначення знаменної історичної дати запровадження Тисячоліття Християнства на Русі-Україні. Вже в тому році при катедрі створився Ювілейний комітет, який координував усі праці, зв'язані з проведенням цієї великої річниці в історії українського народу. Насамперед була створена бібліотека, присвячена Тисячоліттю. В ній було зібрано понад три тисячі книжок, а також писанки, різьбарські вироби та вишивки. Бібліотека міститься в шкільному будинку. Крім того, молодь у червні відсвяткувала ювілей — відбувся концерт хору, доповіді запрошених промовців, були виставлені образи історичних церков України. Видавався спеціяльний бюлетень Тисячоліття з матеріялами з історії християнства на Україні.

Архиєпископ Константин, Єпископ Антоній, духовенство, і прислужники під час святкування Тисячоліття Хрищення в українському православному соборі св. Володимира, Парма, Огайо.

Найбільший проєкт було схвалено усіма членами парафії — поставити мозаїчний образ хрищення Руси-України вгорі поверх трьох дверей входу до катедри. Образ був створений за проєктом мистця Марціоні зі студії в Кентоні, Огайо. Мозаїчний образ 40 футів широкий і 20 футів високий. Протягом вкладання мозаїки привернено увагу сотень людей денно, які проїжджали повз катедру. Найголовніша клівлендська газета, „Плейн Діллер" помістила на першій сторінці знимку мозаїки з великим дописом і пятьма знімками проєкту.

Найбільша подія відбулась 12-го і 13-го листопада — посвячення мозаїки. В суботу о 5-ій год. вечора багато вірних приступило до Святої Сповіді. О 6-ій год. вечора церковні дзвони сповістили про початок радісного святкування Вечірнею, яку відправили отці в присутності Архиєпископа Константина з Чикаго і Єпископа Антонія з Вашінгтону. Співав катедральний хор під керівництвом Олега Махная. Сотні вірних з піднесенням служили чудові київські старовинні мелодії. Відразу після Вечірні в парафіяльному центрі, заля якого була гарно оздоблена, відбувся концерт.

На початку програми був монтаж про прийняття християнства, заповідачем монтажу була Ліда Середа. Ролю Андрія Первозванного виконував Тарас Рожа, св. Ольга — Тереса Рожа і св. Володимира Микола Рожа. Кожний з них заходив окремо під тихий спів катедрального хору. Голова Комітету Тисячоліття Степан Табель привітав присутніх. Іншими виконавцями були дві співачки з ансамблю „Троянда" з Торонто — Орися Любинська, Лавра Прокопович, і піяніст Михайло Курій, танцювальний ансамбль „Каштани" під керівництвом Маркіяна Комічака і Давида Возняка та свято-володимирський катедральний хор під керівництвом Олега Махная, з доктором Марком Фаріоном, гостем-сопістом.

На закінчення концерту настоятель катедри св. Володимира о. Іван Наконечний подякував усім учасникам і комітетові за так гарно приготовано програму.

Наступного дня, у неділю, вірні почали збиратися вже годину перед Службою. Спеціяльно зроблені полотнища жовтого і синього кольорів зі сповіщенням про Тисячоліття висіли по обох сторонах при вході до катедри. Сімнадцять прапорців з відзнаками Тисячоліття були вивішені за згодою міста Парми на обох сторонах дороги перед катедрою. О год. 9-ій ранку діти української „Рідної Школи" і недільної школи вітали з квітами Архиєпископа Константина і Єпископа Антонія при вході до церкви. Ліза Кочі вручила квіти від „Рідної Школи" ім. Тараса Шевченка, а Марта Джоган від молодшого відділу Православної Ліги. Голова парафіяльного уряду Мирон Трембнюк вітав ієрархів традиційним хлібом і сіллю. Також вітав настоятель о. Іван Наконечний. Всі вірні — понад 600 людей — заповнили катедру. Божественну Літургію відправили Архиєпископ Константин і Єпископ Антоній у сослуженні священиків митрофорного протопресвітера Степана Ганкевича, настоятеля о. Івана Наконечного, прот. Михайла Михайлюка, митрофорного прот. Сергія Непріля з Свято-Троїцької церкви в Ірвінґтоні, Ню Джерзі, о. Юрія Сівка Свято-Троїцька церква Норт-Роялтон, Огайо, о. Іван Бругок Успіння Божої Матері в Лорейні, Огайо, і о. диякон Яремій Ференц з семінарії св. Софії Бавнд Брук, Ню Джерзі. Прислуговували три семінаристи зі св. Софії і 10 парафіяльних вівтарних хлопців. Під час Св. Літургії обидва єпископи уділяли Св. Тайни для багатьох вірних. Співав церковний хор під керівництвом Олега Махная. Під час прийняття Св. Таїнств дитячий хор під керівництвом Ліди Остапович співав спеціяльний гимн Тисячоліттю. Молоді голоси їх викликали сльози зворушення у присутніх.

Після закінчення Св. Літургії відбулося посвячення мозаїки надворі коло церкви. Архиєпископ Константин і Єпископ Антоній посвятили величаву мозаїку святою водою з ріки Дніпра, яка все буде нагадувати історичну подію майбутнім поколінням.

Потім розпочався бенкет в парафіяльному осередку в присутності 475 осіб. Степан Габель попросив хор проспівати молитву „Отче Наш", а після представив д-ра Ігоря Махлая, як господаря церемонії.

Першим промовляв мейор Парми Михайло Ріс, який прочитав проклямацію на честь Тисячоліття. Головними промовцями були Архиєпископ Константин і Єпископ Антоній. Голова Консисторії Української Православної Церкви Протопресвітер Василь Дяків вітав в імені митрополита Мстислава всіх парафіян з нагоди великого свята, о. настоятеля Івана Наконечного, декана Пен — огайського Деканату Протопресвітера пароха емерита Степана Ганкевича і голову парафіяльного уряду Мирона Трембнюка.

Під час бенкету Ольга Михайлюк, від групи жінок, які займаються варениками склала пожертву в сумі 30,000 дол (тридцять тисяч) на парафіяльний тисячолітній фонд. Загальна сума фонду перейшла 140,000 дол. На закінчення святкувань Прот. Михайло Михайлюк відчитав молитву. Архиєпископ Константин і Єпископ Антоній поблагословили всіх присутніх.

Марія Адамович

ІЗРАЇЛЬСЬКІ УРЯДОВІ чинники думають, що вони зуміють силою війська здусити демонстрації і заколоти на окупованих землях — західньому березі ріки Йордан і смузі Ґази. Міністер оборони Їцак Рабін заявив, що військо знов дістало уповноваження застосувати більш строгі заходи проти місцевого арабського населення, а головно проти молоді, яка обкидує камінням військові частини, поліцію і жидівських поселенців. Нове зарядження дає право військовому командуванні відбирати від арабів автомобілі, хати, у випадку потреби підпалювати, чи зривати експльозивним матеріялом їхні примітивні помешкання та ліквідувати усе їхнє майно. Не відомо де вчився „свого ремесла" Ї. Рабін, але подібні заходи вживали колись, головно під час масової колективізації і штучного голоду в Україні, сталінські опричники. Вони не тільки ліквідували харчі, але позбавляли місцеве населення всього їхнього життєвого дорібку. Деякі політичні спостерігачі закликають ООН і помірковані країни світу зупинити ізраїльську вояччину на окупованих землях.

АНТІ МАРКОВІЧ, член колективного керівництва в Югославії з Хорватії, який є прихильником зміни в економіці і збільшення загальної свободи для республік, був обраний на прем'єр-міністра у федеральному уряді і заприсяжений на цьому становищі 19-го січня. Його особу затвердили члени президентської ради і парлямент.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН Фердінанд Маркос, який перебуває на вигнанні на Гаваях, знову був перевезений до шпиталю і його стан здоров'я дуже погіршився, — заявили члени родини і представники лікарні, у якій перебуває Маркос, який перейшов вже три серцеві удари, а тепер не може позбутися води в легенях.

У ЧЕТВЕР, 19-ГО січня ц.р., Ричард Дарман, головний архітект бюджетової політики новообраного президента Джорджа Буша, заявив перед Конгресом, що нова Адміністрація відкидає всякі можливости підвищення податків чи навіть дискусій на цю тему. Тому, що поважні американські щоденники „Ню Йорк Таймс" і „Волл Стріт Джорнал" на своїх сторінках писали про те, що напевно будуть підвищені, тільки в іншій формі, то спекулювання такої можливости продовжувалися. Одначе після такої заяви перед Конгресом нового директора бюджету всі політичні та фінансові експерти не спромоглися покищо на нові припущення, а слова Р. Дармана зробили відповідний ефект на американську людність, зокрема в день перед заприсяженням нового Президента.

Мешканці кондомініюм „Золота Осінь" в Кергонксоні

діляться сумною вісткою,
що в суботу, 14-го січня ц. р. помер несподівано
наш вельмишанований член, колишній адвокат

св. п. мґр

ПЕТРО ЯЦІВ

Управа кондомініюм „Золота Осінь" складає Вельмишановній пані Ліді Яців вирази глибокого співчуття по втраті Її улюбленого Мужа і в Його пам'ять жертвують 50 дол. на Патріярхат.

За Управу — д-р РОМАН МОРОЗ

У ДЕСЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

Юрія Теодоровича

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в середу, 8-го лютого 1989 року
в українськім католицькім соборі святих Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл.;
в соборі св. Софії в Римі;
в українській католицькій церкві святого Духа в Гамілтоні, Канада.

Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

Дружина — ПЕЛЯГІЯ
Донька — ОКСАНА
Сестра — ЯРОСЛАВА ДЕРЕШ

Майже наприкінці ювілейного року в Українському Освітньо-Культурному Центрі відбулася ще одна імпреза, мабуть, і остання для вшанування 1000-ліття Християнства в Україні. Її влаштував 43-ій Відділ СУА 4-го грудня 1988 року. Імпрезова референтка Людмила Чайківська, яка була її ініціятором і вела її, вибрала оригінальний спосіб для вшанування цього ювілею: дала слово поетам. Протягом цілого року вона збирала вірші з тематикою 1000-ліття і вибрала з них найкращі для відчитання на імпрезі. Вона підкреслила у своєму слові, що наші імпрези дають насолоду духовного життя, без якого людина

Вклад поетів в Тисячоліття Християнства в Україні

стала б чужою сама для себе. Зустрічі на цих імпрезах зближують і з'єднують людей. Тому публіка їх підтримує і вони завжди дуже вдалі.

Імпрезу започаткував молитвою о. крил. Ярослав Шуст. Вона складалася з двох частин. У першій ми заслухали доповідь д-р Наталії Пазуняк. „За цей рік багато мистців і науковців спрямували свої творчі й інтелектуальні сили для того, щоб зглибити пройдений процес ставання нашої християнської нації. Ці щирі зусилля українського духа не мали і не мають політичних кордонів ... Наші наукові та мистецькі сили вкладали душу свою і майстерність у вияви своєї творчости, щоб подати не раз прикрите забуттям, чи — що гірше — придавлюване ворогом, слово Правди і Любови до рідного народу й до його багатющої культури", — сказала д-р Н. Пазуняк.

Прелегентка нав'язала до київських мислителів Х-ХІІІ століть, т. зв. „Київської школи", „яких віще слово неначе відродилося у глибоко продуманих і вистражданих висловлюваннях відважних і хоробрих духом сучасників наших, як Євген Сверстюк і їхня плеяда". А далі навела слова Сверстюка, історика й літературознавця, про вплив „благословленної події Хрещення на наше духовне народження і наше самоосвідомлення, як живої гілки на вічному древі життя духовного". З дальших цитатів Сверстюка, вжитих у промові, виголошеній біля пам'ятника Володимирові Великому на київських горах над Дніпром, є один, який стверджує, що, згідно із Суздальським літописом, „в Києві у ХІІ столітті було 600 церков і 18 монастирів, та розквіт духовної культури Київської Руси. На цьому історичному факті виростав український народ, попри руїни і пожежі храмів, попри навали орд і вічні війни". Багато ще екскурсів Сверстюка навела д-р Н. Пазуняк, а щоб їх правильніше зрозуміти, повернулася до середньовіччя. Згадала митрополита Іларіона з ХІ ст., його славний твір-проповідь „Слово о законі і благодаті", начеркнула велику діяльність Володимира Великого і його сина Ярослава Мудрого в ділянці християнської культури і освіти, згадала письменників-теологів ХІІ стол., єпископа Кирила Турівського та митроп. Київського Клима Смолятича. Свою доповідь д-р Н. Пазуняк закінчила двома віршами Олекси Стефановича „До святого Володимира" та Світляни Кузьменко „На Тисячоліття Християнства".

А тоді вже посипались інші вірші: Володимира Біляєва, Стефанії Гурко, Євгенії Бойко-Дімер, Євгена Іванкова (Кременка), Остапа Тарнавського, Миколи Щербака. Їх читали: Стефанія Григорчук, Лукія Гриців, Анна Максимович, Надія Оранська, Ірина Райнер, Анна Суха, Людмила Чайківська і Ліза Шашаровська-Чепіль. У залі панував справжній дух Тисячоліття. Поети, кожний на свій спосіб, виявляли свої почування, ніжні, палкі, сповнені радости, віри і надії.

У другій частині імпрези відбулася товариська зустріч, під час якої Союзянки приймали гостей полуденком. У цій частині виступила знана акторка Ліза Шашаровська-Чепіль. Вона впровадила слухачів у веселий настрій, виконуючи гумористичні співомовки. Приємно минав час, аж до кінцевої молитви, яку провів о. митр. Зенон Злочовський.

Коли ми верталися додому, кожний ніс із собою відчуття зложеної данини Тисячоліттю і спомин спільно пережитих хвилин душевного вдоволення.

Ірина Райнер

Підготовляють...

(Закінчення зі стор. 1)

демічних кредитів, харчування й нічліг, прогульку до східніх церков в Сан Франсіско та інші активності. Існують частинні стипендії для потребуючих студентів. За дальшими інформаціями слід звертатися до дирекції інституту на адресу: Rev. Andriy Chirovsky, Director, Sheptytsky Institute at Mt. Tabor, c/o Catholic Theological Union, 5401 S. Cornell Ave., Chicago, Ill. 60615, або телефонувати на число (312) 991-0820.

Повідомляємо
Рідню, Приятелів і Українську Громаду,

що у вівторок, 31-го січня 1989 року
У ДРУГУ, СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

Лева Рейнаровича

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

церква св. Духа в Бруклині, Н. Й., о 8-ій год. рано
Манастир св. Йосафата в Ґлен Ков, Н. Й.
церква св. Андрея в Гамптонбурзі, Н. Й.

Просимо тих, які Його пам'ятають і яким Він так вірно служив про молитви за упокій Його Душі.

Горем прибиті, по невіджалуваній втраті:
дружина — МАРІЯ РЕЙНАРОВИЧ
донька — АНЯ РЕЙНАРОВИЧ-БОРИСЕНКО
внука — НАТАЛКА БОРИСЕНКО

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 11-го січня 1989 р. на 48-му році життя відійшов у Вічність після тяжкої недуги наш Найдорожчий
СИН, БАТЬКО, БРАТ І ШВАҐЕР

св. п.

РОМАН САВЧАК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 14-го січня 1989 р. в патріяршій церкві Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо.

Залишені у глибокому смутку:
батьки — ОРИСЯ І МИХАЙЛО
доня — ОЛЕСЯ
сестра — МАРТА КРАВС з чоловіком МИРОСЛАВОМ

Мистецька виставка Т. Марків

Довго підготовлялася українська спільнота до відзначення Тисячоліття Хрищення України. Відбувалися цікаві доповіді й врочистості. Появився ряд цінних видань. Наші мистці жертвували свою надхненну музу не тільки для продовження традиційних форм мистецького вислову, але в пошуках за новим, створили мистецькі шедерви, що понесуть добре українське ім'я у нове тисячоліття.

Треба признати, що чужина породила багато добрих українських мистців, які, не відчуваючи над собою ворожої нам цензури, пристрасно засвоювали потрібні їм знання для інтелектуального розвитку їхніх талантів. Тому наші хати прикрашені предметами мистецької вартости, що збагачують наші особисті культурні потреби.

Численні виставки наших мистців часто спонзорує 12-ий Відділ УЗХ в Чикаго, що до деякої міри опікується українськими мистцями, запевняючи їм моральну підтримку. Також, майже завжди, дописує тут закохана в українське мистецтво громада Чикаго й околиць. Спеціяльно дорога нам наша студентська молодь, яка дуже часто користає з наших стипендій, а також наші молоді мистці, яким потрібно моральної і матеріяльної помочі.

В днях від 11-го до 13-го листопада ц.р. в Чикаго відбулася мистецька виставка молоденької мисткині з Мілвілл, Н. Дж., Тереси Марків.

Тереса — це чарівна молода українка, яка прекрасно володіє рідною мовою, хоч народилась поза Україною, в Монтреалі.

Її творчість характеризує велика ніжність її свіжих, молодечих почувань і неприхованих чарів природи, які вона вміло переносить на папір, та Богом даний талант, над розвитком якого вона постійно працює. В її картинах відчувається життєрадість, любов і захоплення красою Божого світу. Малярство Тереси опоетизоване лагідними і погідними кольорами акварель, які чарівною симфонією тонкої тональности і світло тіней переливаються в душі глядачів. Цілість виставки високоестетична, педантна і

Тереса Марків

витримана тематично до пір року.

Варто підкреслити, що кольори тут надзвичайно лагідні і вже від самого початку милують око глядачів і дають насолоду та душевний спокій. Навіть тоді, коли кольори квітів обов'язково яскраві, Тереса вміло, для рівноваги і підкреслення їхньої краси, намалювала їх на тонально м'якому тлі. Блакить неба, глибінь та синь води і висока тональність у представленні мряки у „Мряці на річці" зраджують, що Тереса тонкий мистець малярського вислову. Її ж бо мряка така чарівна та ніжна, як ця у людській душі, коли у ній також мрячно, коли зникають контури видимого і дійсного.

Краєвиди і етюди замріяні у ранковій, а то й і у вечірній порі дня. Шумлять гаї, пливуть хмарки і чути хлюпотіння води. Де-не-де прив'язані човни і пишні квіти, квіти — найкращий дар природи. В натюрмортах захоплює свіжість овочів і ярини, що характеризує докладність рисунку і реєстрація найменших деталів, хоч бери їх та й їж. Тут „Кукурудза", „Яблука і банани", „Райські яблучка", „Вишні"

Тереса має добрий рисунок і почуття перспективи. Мені особисто надзвичайно сподобались дерева, за якими мандрували їхні тіні. Вони зовсім безлисті. І якраз на тій картині я усвідомила собі, де лежить їхня могутність і неприхована листям сила. Їхні стовбури — це підстава дальшого життя і постійного відродження з новим приходом весни. Або — хто міг би хоч подумати, що ніби звичайнісінький собі будячок, такий зовсім нікому непотрібний, так всім припаде до серця, що на нього було чи не найбільше покупців?

Виставка Тереси Марків — це рідкість у сьогоднішньому, повному поспіху, житті і під кожним оглядом естетична, повна свіжої зелені і барвистих квітів, в малюванні яких — вона спеціяліст. Не дивно тоді, що притягнула вона велике число відвідувачів та мала рекордове число проданих картин.

Виставку відкрила голова 12-го Відділу УЗХ Ореста Яримович, яка тепло привітала молоденьку гостю і її маму Оксану та всіх гостей. Опісля віддала слово Анні Кузик, яка представила нашій публіці тисячолітній розвиток українського мистецтва, а зокрема малярства у всіх його фазах, а накінець вміло схарактеризувала творчість Т. Марків.

Сама ж Тереса вийшла у прекрасній доморобній лляній сорочці з „бабусиної скрині", яка пахнула ще Україною, бо її одержала від рідної тіточки. На ній красувалися дрібнесенькі кольорові квіточки, мов розкішний килим луки із пільних цвітів. Та й сама вона виглядала мов ця польова царівна на тлі своїх прекрасних картин розвішаних на стінах галерії.

Вона і привітна, радо підходила до відвідувачів на їхні запитання. Між іншим, призналася, що свої картини малює з натури, часто виїжджаючи на ближчі і дальші мандри в пошуках за відповідними об'єктами своїх зацікавлень.

Батько Тереси, Олександер Марків, був сотником в Українській Дивізії та давно вже попрощався з земним світом . Дідо її був священиком, а також парохом в селі Шумляни на Підгаєччині.

В суботу пані з УЗХ приготували смачну вечерю, на яку запрошено добірних гостей для піднесення ваги і значення присутности так дуже милих гостей. Ми жаліли, однак, що Тереса не привезла із собою ні одної олії, хоч вона радо малює і цією технікою. Також ніде не помітили ніяких картин людей, звіриного світу, а було б дуже варто поширити поле її малярських зацікавлень.

Олександра Мудра

Книга...

(Закінчення зі стор. 2)

року відбувся перший Конгрес українців ЗСА у Вашінгтоні, в готелі Мейфлавері, в якому участь взяли чотири Братські Союзи й 805 делегатів. Головою УККА вибрано Миколу Мурашка, тодішнього предсідника УНСоюзу. Там читаємо про тодішню працю УККА, яку після Мурашка, очолював Степан Шумейко, а в 1949 році став проф. Лев Добрянський, який на тому пості був до 1982 року. Заходами УККА, 18-го листопада 1977 року відкрито у Вашінгтоні Українське Інформаційне Бюро, яке працює досьогодні.

У 1943 році Владика Константин Богачевський закупив у Вашінгтоні 1.29 акра землі, на будову нової Семінарії. До того часу виклади для українських семінаристів відбувалися у винаймлених приміщеннях. За півмільйона дол. триповерхова Семінарія була готова до вжитку. Ця Семінарія пов'язана з Католицьким університетом Америки.

Багато місця у повищій публікації присвячено збірковій кампанії на будову українського католицького крайового собору Пресвятої Родини у Вашінгтоні. До конкурсу проєкту цієї української катедри стало дев'ять українських архітектів, які дали 29 проєктів. Комітет будови більшість голосів одобрив проєкт інж. арх. Мирослава Д. Німціва. Будову катедри закінчено 1-го серпня 1988 року в час святкування Тисячоліття Христової Церкви в Україні. Кошторис будови виносить 2 мільйони, що ще їх склали вірні Америки й Канади.

У згаданій книжці знаходимо 270 знімок, дві ікони, собор, гроту. Між знімками бачимо Папу Івана Павла II, наших владик ЗСА і Митрополита Максима Германяка з Канади, всіх священиків, що працювали в парафії Вашінгтону й питомців Семінарії, визначних громадсько-політичних представників американської України й українські громадсько-політичні акції у Вашінгтоні, як відвідини наших патріярхів Йосифа і Мирослава, відслонення пам'ятника Шевченка у Вашінгтоні й інше. Багато праці в цій ділянці вклав єпископ помічник Михайло Кучм'як, ЧНІ, про якого тепло згадує отець Деницдук. Владика Кучм'як надалі виконує функції пароха собору.

Отець Йосиф Деницдук, ЧНІ заслуговує на особливе признання, що він у цій репрезентативній публікації звернув увагу, що наші священики від самого початку свого поселення на вільній землі Вашінгтону, була сторожами прав своєї рідної Церкви й національних прав України.

Двадцять...

(Закінчення зі стор. 2)

личині. Тут варто бодай коротко про це згадати.

(Р. Осінчук: „На стійці народного здоров'я". Дивись: УГТ у Львові, матеріяли до історії української медицини, стор. 191 - 224. Н.Й. 1975)

Дня 7-го січня 1929 року, тому 60 років постало у Львові Українське Гігієнічне Т-во, яке серед своїх широких здоровних завдань мало теж секцію поборювання алькоголізму й нікотинізму. Це товариство дало почин до відновлення протиалькогольного й нікотинного Т-ва Відродження. Обидва згадані товариства в ділянці поборювання алькоголізму й нікотинізму чи куріння тютюну тісно співпрацювали та протягом кількох років ідейної праці прогнали з наших сіл у Галичині коршми а тим самим алькоголь і тютюн. Треба додати, що поборювання нікотини та алькоголю на наших землях мало характер не лише чисто здоровний. Додатковими чинниками були теж політичні й економічні фактори.

Проте згадану акцію лікарів та видніших громадян треба високо цінити, бо її з великим ефектом перевели особливо українські лікарі не 25 а 60 років тому.

Св. Миколай з діточками „Рідної Школи" в Денвері

Св. Миколай роздає дарунки дітям „Рідної Школи" в Денвері.

Проминув знову рік. З-за гір налітає сніжок, вкриває білим покривалом землю, наче стелить дорогу на прихід св. Миколая. До дітей по різних країнах землі приходить св. Миколай, чомусь тільки ще дальше не має вільного вступу на нашу Україну.

Діти „Рідної Школи" в Денвері з своїми учителями гарно приготовились до цього свята. Співали, деклямували, були сценки з гарною веселою тематикою, відповідно до свята.

Св. Миколай викликав дітей поіменно, ставив питання, давав вказівки на майбутнє, роздавав дарунночки. Світились радісно оченята дітей, які верталися з подарунками до батьків, що численно зібрались на залі. Імпреза ця відбулася 17-го грудня м. р. під патронатом 226-го Відділу УНС. Ініціятором її був Богдан Громик, секретар Відділу.

Як гарно, що в нашій громаді ще й далі плекається цей традиційний звичай — свято св. Миколая, бо це символ людини, щедрости і краси, який сильно вкорінений в духовній структурі дитини. Хоч дещо вже трохи змінилось і затрималось з наших гарних, повних символіки і краси звичаїв, однак св. Миколай таки приходить до наших діточок. Як довго він приходитиме і пригадуватиме ці основні символи щердости любови і краси, так довго збережеться прив'язання до рідного кореня і ми не згинемо.

На рідних землях ікони св. Миколая були дуже поширені і прикрашували стіни хат.

Відділ Братської діяльности УНС переслав кожній дитині журнал „Веселка".

Зеновія О. Пиріг

УКРАЇНСЬКА МОВА В РОДИНІ, В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ, В УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВАХ, В УКРАЇНСЬКИХ ПУБЛІКАЦІЯХ, — У ЧАС ПРИМУСОВОГО РОСІЙЩЕННЯ УКРАЇНИ НА НАС СПАДАЄ ОБОВ'ЯЗОК ЗБЕРЕЖЕННЯ ВЕЛИКОГО СКАРБУ НАРОДУ!

Вступайте в члени УНС

● РОЗШУКИ ●

ПЕТРА ОЛЕКСІЙОВИЧА КІРГАЧА,
нар. 1924 р. в селі Рогізно, Яворівського р-ну, Львівської обл. розшукує рідна сестра **Марія (Кіргач) Верещинська.** Якщо хтось знає його місце перебування прошу ласкаво писати на адресу:
Olga Starejki
802 N. 7th Street
Allentown, PA 18102
Tel.: (215) 433-8849

● РІЗНЕ ●

● BUSINESS SERVICE ●

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 29-го СІЧНЯ 1989 р.

Кліфтон, Н. Дж. Загальні річні збори Т-ва Українська Січ, 182 Відд., о год. 4-ій по пол. в залі УПЦеркви при 635 Брод вул. На порядку: звіт уступаючої управи і К. Комісії та вибір нової управи. Проситься членів прибути. По зборах буде перекуска. — Г. Клименко, секр.

●FUNERAL DIRECTORS●